

Frivillighetsregisternemnda

Vedtak i Frivillighetsregisternemnda 27. mars 2019

Sak

2018/0202 Lier, Røyken og Hurum Birøkerlag – org. nr. 920 675 549 - klage over vedtak om å nekte registrering i Frivillighetsregisteret med deltakelse i Grasrotandelen

Til stede: Leder Elisabeth Wittemann, Åse Gustavsen, Ingjald Sørhøy, Bernard Enjolras, Stian Slotterøy Johnsen

Sakens bakgrunn

Lier, Røyken og Hurum Birøkerlag (klager) meldte 26. mars 2018 inn registrering i Frivillighetsregisteret med deltakelse i grasrotandelen.

Frivillighetsregisteret fattet vedtak 4. april 2018 om å nekte registrering med deltakelse i grasrotandelen etter å ha konkludert med at Lier, Røyken og Hurum Birøkerlag driver med aktiviteter innenfor ICNPO-kategori 11 200 – Yrkessammenslutninger, som ikke gir rett til deltakelse i grasrotandelen.

Frivillighetsregisterets vedtak ble påklaget 12. april 2018. Klager anfører at birøkerlaget er i kjernen av formålet med Grasrotandelen, da aktiviteten i birøkerlaget drives på frivillig basis og ingen av medlemmene er næringsbirøktere. Lier, Røyken og Hurum Birøkerlag er et lokallag av Norges Birøkerlag, som i hovedsak består av hobbybirøktere. Klager har også vist til at andre lokale birøkerlag deltar i Grasrotandelen. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.

Frivillighetsregisteret har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og har oversendt klagen med innstilling 15. juni 2018 til Frivillighetsregisternemnda.

Det rettslige grunnlaget

Det rettslige grunnlaget er lov om register for frivillig virksomhet (frivillighetsregisterloven), forskrift til lov om register for frivillig virksomhet (frivillighetsregisterforskriften) og forskrift om grasrotandel (grasrotforskriften).

Formålet med Grasrotandelen er å fremme frivillig virksomhet på lokalt eller regionalt nivå, jf. grasrotforskriften § 1.

Av grasrotforskriften § 3 første ledd fremgår det at en enhet i Frivillighetsregisteret kan delta i Grasrotandelen dersom enheten er ikke-fortjenestebasert og hovedsakelig basert på frivillig innsats. Det følger av tredje

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

ledd bokstav c punkt v at enheter som er registrert innenfor kategorien «Yrkesbransje og fagforeninger» som det primære aktivitets- og virksomhetsområde i Frivillighetsregisteret, ikke kan delta i Grasrotandelen.

Det følger videre av frivillighetsregisterforskriften § 4 at Frivillighetsregisteret kan «plassere enheten i en annen kategori dersom dette følger av innsendt dokumentasjon og praksis ved kategorisering for øvrig tilsier det, jf. frivillighetsregisterloven § 13.»

Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det, og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Frivillighetsregisternemndas vurdering

Lier, Røyken og Hurum Birøkerlags klage gjelder Frivillighetsregisterets vedtak om å nekte registrering med deltakelse i Grasrotandelen.

Klager er et lokallag i Norges Birøkerlag, jf. vedtektene § 17 følgende. Av vedtektene § 1 fremgår det at organisasjonens formål er som følger:

«Norges Birøkerlag er en partipolitisk nøytral organisasjon som skal ivareta medlemmenes interesser innen birøkt og alle områder som kan ha betydning for denne.

Norges Birøkerlag skal arbeide for en organisert, rasjonell og lønnsom birøkt og stimulere til faglig utvikling gjennom forskning, forsøk, erfaringsutveksling, undervisning og rådgiving. Trivselsfaktoren skal vektlegges.

Norges Birøkerlag skal ivareta medlemmenes næringspolitiske interesser gjennom samarbeid med Honningcentralen SA, landbrukspolitiske lag og andre aktuelle sammenslutninger.

Norges Birøkerlag skal arbeide for en ordnet omsetning av honning gjennom Honningcentralen SA.»

Klager har anført at ingen av medlemmene er næringsbirøktere og at all aktivitet drives på frivillig basis som en hobby.

Det er Frivillighetsregisternemndas vurdering at vedtektenes formålsbestemmelse bærer preg av at det er ulike næringsinteresser som fremmes av laget, jf. også nemndas avgjørelse 9. oktober 2017 i sak 20170225 (tidligere registrert som sak 2017004) hvor dette ble lagt til grunn. Det er de innsendte vedtektene som skal legges til grunn for vurderingen av hvilken kategori organisasjonen skal registreres i. For Lier, Røyken og Hurum Birøkerlag inngår hovedorganisasjonens vedtekter som en del av lokallagets vedtekter. Opplysningen om at lokallaget kun drives som hobbyvirksomhet på frivillig basis, reflekteres ikke i vedtektenes formål. Nemnda må legge til grunn formålet slik det er angitt i vedtektene, ved vurderingen av om foreningen er grasrotberettiget.

Nemnda er etter dette enig med Frivillighetsregisteret i at Lier, Hurum og Røyken Birøkerlag skal registreres i kategori 11 200 – Yrkessammenslutninger.

Klager har videre vist til at en rekke andre lokale birøkerlag er registrert med deltakelse i Grasrotandelen. I den forbindelse har Frivillighetsregisteret pekt på at tidligere praksis ikke var i samsvar med lov og forskrift og at det det har skjedd en endring i praksis når det gjelder vurdering av meldt kategori opp mot vedtektsfestet formål.

Et forvaltningsorgan har adgang til å gjøre generelle endringer i praksis med virkning frem i tid, når det er saklig grunn til det. Frivillighetsregisteret har vist til at den tidligere praksisen ikke innebar en tilstrekkelig grundig prøving av om meldte kategori samsvarer med vedtektsfestet formål, slik frivillighetsregisterloven § 13 krever. En praksisendring som sikrer at vedtakene fattes i tråd med det som er lovens krav, er saklig begrunnet. Nektingsvedtaket overfor klager innebærer derfor ingen usaklig forskjellsbehandling.

Konklusjon

Frivillighetsregisternemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Frivillighetsregisterets vedtak stadfestes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er godkjent elektronisk